

VĚCNÝ POPIS dokumentů s hudebním obsahem

od května 2022 praxe NK ČR a sdílejících knihoven

doporučení na základě konzultací v rámci pracovní skupiny pro speciální dokumenty

Metodika / doporučení NK ČR k věcnému popisu pro dokumenty s hudebním obsahem (hudebniny, zvukové záznamy...) – sepsáno a projednáváno v průběhu let 2019 a 2022

Úvodní tabulka	2
1. Kódované údaje	3
1.1 kód geografické oblasti, pole 043.....	3
1.2 časové období obsahu dokumentu, pole 045	3
1.3 kód počtu hudebních nástrojů nebo hlasů, pole 048.....	3
1.4 kód předmětové kategorie, pole 072 (konspekt).....	3
1.5 mezinárodní desetinné třídění, pole 080	3
2. pole 6XX.....	4
2.1 vedlejší věcné záhlaví – osobní jméno, pole 600	4
2.2 vedlejší věcné záhlaví – chronologický termín, pole 648	4
2.3 vedlejší věcné záhlaví – věcné téma, pole 650.....	4
2.3.1 doporučené „široké termíny“	4
2.3.2 geografické zpřesnění (650 \$z).....	8
2.3.3 chronologické zpřesnění (650 \$y).....	8
2.4 vedlejší věcné záhlaví – geografické jméno, pole 651.....	8
2.5 rejstříkový termín – žánr/forma, pole 655	9
2.5.1 doporučení k užití termínů pro žánry (pole 655):	9
2.5.1.1 důležitá upozornění na změny (typ „... árie“, „... přede hry“, „... suity“ apod.)	9
2.5.1.2 „písně“	10
2.5.1.3 „tance“	10
2.5.1.4 „populární hudba“	10
2.5.1.5 výňatky (=části skladeb)	11
2.5.1.6 termín „aranžmá (hudba)“ a obecný návod na zápis věcného popisu pro úpravy	11
2.5.1.6.1 vzorec použití	11
2.5.1.6.2 kdy použít vzorec pro úpravy	12

Úvodní tabulka

do oblasti věcného popisu zahrnujeme následující údaje:

(povinné údaje minimálního záznamu pro souborný katalog jsou označeny **tučně**)

MARC 21		UNIMARC	
kód geografické oblasti	pole 043	pole 660	kód geografické oblasti
časové období obsahu dokumentu	pole 045	pole 661	kód časového období
kód předmětové kategorie (skupina konspektu) *	pole 072	pole 615	předmětová kategorie *
mezinárodní desetinné třídění *	pole 080	pole 675	mezinárodní desetinné třídění *
vedlejší věcné záhlaví – osobní jméno	pole 600	pole 600	osobní jméno použité jako předmět
vedlejší věcné záhlaví – chronologický termín	pole 648		
vedlejší věcné záhlaví – věcné téma	pole 650	pole 606	věcné téma použité jako předmět
vedlejší věcné záhlaví – geografické jméno	pole 651	pole 607	geografické jméno použité jako předmět
rejstříkový termín – žánr/forma	pole 655	pole 608	forma, žánr či fyzické vlastnosti dokumentu

* Pro minimální záznam je povinným údajem buď skupina Konspektu nebo Mezinárodní desetinné třídění.

Katalogizace dokumentů s hudebním obsahem má další specifika, tím jsou obsazení hudebního díla a číselné označení skladby (opusové a katalogové číslo).

MARC 21 / UNIMARC shodná čísla polí	
kód počtu hudebních nástrojů nebo hlasů	pole 048

obsazení hudebního díla	pole 382
metodika pro zápis obsazení v českém prostředí je vystavena na https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/rda v praxi českých knihoven se pole 382 zapisuje od ledna 2018 (předcházela možnost zápisu v národním poli 925)	

číselné označení skladby	pole 383 / pro ČR národní pole 926
aktivně pole 383 v NK ČR v BIB záznamech zatím nevyužíváme , pro rok 2022 je i nadále umožněn zápis v národním poli 926 (§a číslo tematického katalogu (+ značka katalogu), §b opusové číslo)	
př.	
926 §aH. 137 (Halbreich)	= Halbreichův katalog díla B. Martinů
926 §aB. 10 (Burghauser)	= Burghauserův katalog díla A. Dvořáka
926 §b op. 105	
926 §b op. 119, č. 9	= deváté číslo z opusu 119
poznámka - v AUT záznamech vazby autor/název pole 383 již zapisujeme cca od r. 2016 v nově vzniklých nebo doplňovaných záznamech	

➤ **V dalším výkladu vždy informujeme o polích a podpolích výměnného formátu MARC 21**

1. Kódované údaje

1.1 kód geografické oblasti, pole 043

Kód odpovídá zápisu termínu v poli 650 \$z nebo v poli 651.

1.2 časové období obsahu dokumentu, pole 045

Kód odpovídá zápisu časového rozpětí v poli 648 (rozmezí pro celý dokument), nebo 650 \$y.

1.3 kód počtu hudebních nástrojů nebo hlasů, pole 048

Kódovaný zápis odpovídá poli 382.

Pokud to není možné, lze zestručnit nebo zobecnit v případě, že nejsou v MARC21 k dispozici odpovídající kódy.

1.4 kód předmětové kategorie, pole 072 (konspekt)

Podobněji k zápisu wordový soubor „konspekt 2016“.

1.5 mezinárodní desetinné třídění, pole 080

Přebíráme z autoritních záznamů termínů pro pole 6XX.

2. pole 6XX

2.1 vedlejší věcné záhlaví – osobní jméno, pole 600

Při katalogizaci hudebnin je občas vhodné osobní jméno jako předmět použít, např. pokud je dílo někomu významnému dedikováno apod.

2.2 vedlejší věcné záhlaví – chronologický termín, pole 648

Většinou se shoduje s chronologickým zpřesněním v poli 650 \$y a kódovaným údajem v poli 045 ; může být též shrnutím chronologického údaje platného pro celý dokument (např. dokument obsahuje vokální hudbu 19. století a komorní hudbu 20. století, pak v poli 648 a 045 zapíšeme rozpětí 19.-20. století).

2.3 vedlejší věcné záhlaví – věcné téma, pole 650

Upozornění – v poli 650 se od r. 2019 **nepoužívají** tzv. malé autority, tedy termíny s obsazením v závorce, např. sonáty (klavír), v r. 2021 se autorizované termíny s obsazením staly neplatnými.

V r. 2019 jsme **vyčlenili termíny s širokým obsahem**, které rozšiřujeme o řetězce, tedy geografické a chronologické zpřesnění.

(praxí širokých termínů s řetězcem bychom rádi pomohli při fasetovém vyhledávání, kdy se dokumenty „roztřídí“ do základních skupin, ze kterých se poté snadněji třídí podle žánrů ; zpřesňující údaje v řetězci „nahrazují“ termíny typu „česká hudba“, „německá hudba“, „hudba 19. století“, renesanční hudba“ apod. (geografické zpřesnění \$z, chronologické zpřesnění \$y) – v některých světových knihovnách za tímto účelem již používají pole 386 a 388, zvažujeme jejich budoucí využití pro dokumenty s hudebním obsahem, přestože momentální česká praxe s těmito marcovými poli nepočítá)

Praxi širokých termínů v poli 650 doporučujeme především knihovnám s velkým fondem dokumentů s hudebním obsahem (hudebniny, hudební nahrávky).

V případě nutnosti je možné k širokému termínu použít i jiné termíny pro předmětová hesla, která v autoritním rejstříku jsou autorizovaná a nejsou formálním deskriptorem, tedy v případě hudby nejsou žánrovým nebo formálním termínem.

2.3.1 doporučené „široké termíny“

Použijte alespoň jeden výskyt širokého termínu s řetězcem pokud možno vždy.

*Pro použití širokého termínu s dovětkem „..., úpravy“ použijte instrukce ve 2.5.1.6.

072	Marc 21 pole 650 s řetězcem	poznámka
782 - Divadelní hudba. Opera, opereta, muzikál	hudebně dramatická tvorba hudebně dramatická tvorba, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i>	užití pro žánry: scénická hudba, opery, operety, muzikály, melodramy, balety, hry se zpěvy
783 - Církevní hudba. Duchovní hudba...	duchovní hudba duchovní hudba, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	
784 - Vokální hudba	vokální hudba vokální hudba, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	užití pro vokální umělecké projevy s doprovodem i bez, umělé písně, vokálně-instrumentální žánry nepoužívat pro sbory nepoužívat pro vícehlasé vokální skladby
	sborová tvorba sborová tvorba, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i>	užití pro vokální skladby určené ke sborové interpretaci, též úpravy lidových písní pro sbory apod.
	vícehlasé vokální skladby vícehlasé vokální skladby, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	užití pro vokální komorní hudbu (dva a více sólových zpěváků, dueto-noneto) nepoužívat pro sborovou tvorbu
	... lidové písně ... lidové písně, úpravy* <i>termíny s geografickým přívlastkem autorizované jako předmětové heslo (650), jako formální deskriptor je autorizovaná podoba „lidové písně“</i>	jako předmětové heslo (650) nadále zapisujeme termín s geografickým určením, tedy: „české lidové písně“, „moravské lidové písně“, „německé lidové písně“... jako žánr (655) pak bude pouze „lidové písně“ je také možné užívat praxi s geografickým termínem v poli 651, viz příklady ve 2.4 POZOR, nepoužívají se termíny „dětské lidové písně“, „romské lidové písně“, mohou být kombinace dětské písně + lidové písně, romské písně + lidové písně apod.

<p>785 - Instrumentální hudba. Symfonická hudba...</p>	<p>orchestrální hudba orchestrální hudba, úpravy*</p> <p><i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i></p>	<p>užití pro hudbu, kterou interpretuje komorní nebo symfonický orchestr nebo i jiné orchestry (ne menší soubory) a není součástí obsazení sólový nástroj (NE pro houslový koncert, NE pro koncertantní etuda pro fagot a orchestr apod.)</p>
<p>786/789 - Hudba pro jednotlivé nástroje ; též lze 787, 788 apod.</p>	<p>komorní hudba komorní hudba, úpravy*</p> <p><i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i></p>	<p>instrumentální hudba pro malé obsazení různých nástrojových kombinací, kde každý nástroj/part obsluhuje jeden hráč (nejsou nástrojové skupiny, jako u orchestrů) (patří sem také klavírní skladby pro 4 a více rukou)</p>
<p>785 ; 786/789 ; 786 ; 787 ; 788 ; 789</p>	<p>instrumentální hudba instrumentální hudba, úpravy*</p> <p><i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i></p>	<p>hudba bez vokálního obsazení, kde nelze použít termíny orchestrální hudba ani komorní hudba; často skladby s distinktivním názvem, nejasným žánrem, méně typickým obsazením apod. Lze použít též pro koncerty, kde je více sólových nástrojů.</p>
<p>788 nebo 78.011.26 - Populární hudba. Populární písně...</p>	<p>dechová hudba dechová hudba, úpravy*</p> <p><i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i></p>	<p>dechová hudba pochodová, smuteční, taneční, patří sem též poslechové skladby typu lázeňských promenádních koncertů, vojenských hudeb spíše ne "klasická/vážná" komorní/orchestrální hudba pro dechové nástroje nebo dechový orchestr</p>
<p>786 - Hudba pro klávesové nástroje 787 - Hudba pro strunné a smyčcové nástroje 788 - Hudba pro dechové nástroje 789 - Hudba pro bicí nástroje</p>	<p>hudba pro ... (hudební nástroj) „hudba pro housle“ „hudba pro klavír“ „hudba pro citeru“ ... hudba pro klavír, úpravy*</p> <p><i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i></p>	<p><i>náhrada za dřívější termín „instrumentální hudba (hudební nástroj)“</i> užití pro skladby pro 1 nástroj (sólo), a také pro koncerty pro 1 sólový nástroj nebo jiné koncertní skladby, kde je v obsazení 1 nástroj sólový... <i>(nepoužívat typ "hudba pro klavír a orchestr" ...)</i> úplné nebo částečné obsazení se запиše v poli 382</p>

různě podle potřeby	instruktivní skladby instruktivní skladby, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	„skladbičky“ / cykly skladeb drobnějšího charakteru určené buď k nácvičku techniky nebo elementárního přednesu (v tištěných hudebninách často s prstoklady, smyky apod.) (nepatří sem „koncertní etudy“ (= „hudba pro ...“))
78.011.26 - Populární hudba. Populární písně...	populární hudba populární hudba, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	především pro oblast populární hudby 20. a 21. století užití např. pro žánry „pop music“, „rock“, „folk“, „taneční hudba“ ...
78.011.26 - Populární hudba. Populární písně... nebo 785 ; 786/789 ; 786 ; 787 ; 788 ; 789	jazz jazz, úpravy* <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650) a též jako žánr (655)</i>	
781 - Hudební teorie 784 - Vokální hudba	hudební výchova <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i>	užití pro učebnice nebo cvičebnice určené primárně pro předškolní nebo školní výuku předmětu „hudební výchova“ (učebnice pro LŠU, ZUŠ, konzervatoře spíše s termínem hudební nauka, hudební teorie apod.)
	hudební nauka hudební teorie <i>termíny autorizované jako předmětové heslo (650)</i>	užití pro učebnice nebo cvičebnice určené primárně pro LŠU, ZUŠ, konzervatoře ...
784 - Vokální hudba	pěvecká pedagogika <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i>	<i>náhrada za termín „školy (zpěv)“</i>
různě podle potřeby (podle obsazení)	hra na ... (hudební nástroj) hra na housle hra na klavír hra na citeru ... <i>termín autorizovaný jako předmětové heslo (650)</i>	<i>náhrada za termín „školy (hudební nástroj)“</i>

2.3.2 geografické zpřesnění (650 \$z)

Používáme přibližně od konce 18. stol. (výjimečně dříve) do současnosti, určujícím atributem je země původu/narození skladatele (současné geografické území), nebo podle slovníkových hesel spojených se jménem skladatele.

Zvláštní kapitolou při zápisu geografického zpřesnění je **lidová hudba** (lidové písně, lidové tance).

NE 650 \$a lidové písně \$z Česko

ANO 650 \$a české lidové písně + 655 \$a lidové písně

(termíny s geografickým přívlastkem zatím v poli 650 \$a můžeme zapisovat, nikoliv však v poli 655 \$a pro žánry)

Pro oblast České republiky užíváme v poli 650 tři základní termíny, tedy „české lidové písně“, „moravské lidové písně“ a „slezské lidové písně“.

U ostatních území zpravidla nezužujeme, ale používáme termíny pro celý územní celek, tedy „slovenské lidové písně“, „německé lidové písně“, „polské lidové písně“ apod.

2.3.3 chronologické zpřesnění (650 \$y)

Zapisujeme u **klasické hudby** nejčastěji na století podle doby tvůrčí činnosti skladatele, ne podle konkrétního roku vzniku díla. Tedy Smetana „19. století“, Dvořák, Janáček... „19.-20. století“, Martinů 20. století apod.

U **populární hudby** zpřesňujeme podrobněji, alespoň na padesátiletí (např. jazz), je možné zpřesňovat i na desetiletí. Rozpětí bývá od r. xxx1 do roku xxx0, tedy 1901-1950, 1991-2000, 1961-1980 apod.

Učebnice je vhodné po r. 1901 chronologicky zařadit na padesátiletí, pokud lze.

2.4 vedlejší věcné záhlaví – geografické jméno, pole 651

Pro dokumenty s hudebním obsahem je vhodné užít zápis pole v případech, pokud cítíme potřebu geograficky konkretizovat místo nebo oblast. Nejčastěji se týká oblasti lidové hudby, též doporučujeme u starobrněnských nebo staropražských často umělých písní, nebo pokud je v názvu skladby konkrétní místo nebo město apod.

Můžeme zapsat (zatím v praxi neděláme, možná v budoucnu) :

65007 \$a české lidové písně
651 7 \$a Čechy (Česko)
043 \$ae-xr--- \$be-xr-cc
655 7 \$alidové písně

65007 \$a moravské lidové písně
651 7 \$a Morava (Česko)
043 \$ae-xr--- \$be-xr-mr
655 7 \$alidové písně

V praxi jsme zvyklí používat v případech:

-lidové písně z Domažlicka
65007 \$a české lidové písně
651 7 \$a Domažlice (Česko : oblast)
043 \$ae-xr-pl
655 7 \$alidové písně

-lidové písně z Hané
65007 \$a moravské lidové písně
651 7 \$a Haná (Česko)
043 \$ae-xr-mr
655 7 \$alidové písně

2.5 rejstříkový termín – žánr/forma, pole 655

níže používané zkratky:

ph=předmětové heslo=termín pro pole 650

fd=formální deskriptor=termín pro pole 655

Zápis pole vracíme zpět termínům pro hudební žánry (jako v počátcích počítačové katalogizace). „Nové“ pojetí zápisu vychází z podkladů Library of Congress, v některých termínech však zůstáváme podrobnější, jak jsme byli zvyklí. Uvidíme, co praxe ukáže.

Soupis doposud autorizovaných fd termínů pro žánry je k dispozici v souboru „fd hudba 2022“.

v autoritních záznamech pro žánry zpravidla není zapsaný konspekt, v případě dokumentů s hudebním obsahem určuje konspekt spíše obsazení

2.5.1 doporučení k užití termínů pro žánry (pole 655):

2.5.1.1 důležitá upozornění na změny (typ „... árie“, „... přede hry“, „... suity“ apod.)

fd většinou samostatné termíny „árie“, „přede hry“, „suity“ (nejsou fd „operní árie“, „operetní árie“ apod.)

dříve 650 „árie“ zapisujeme jako

072 \$a 784

650 \$a vokální hudba (s řetězcem) +

655 \$a árie

dříve 650 „operní / operetní árie“ zapisujeme jako

072 \$a 782

650 \$a hudebně dramatická hudba (s řetězcem)

655 \$a operní výňatky / operetní výňatky

655 \$a árie

dříve 650 „operní / operetní / baletní přede hry“ zapisujeme jako

650 \$a hudebně dramatická hudba (s řetězcem)

655 \$a operní výňatky / operetní výňatky / baletní výňatky

655 \$a přede hry

dříve 650 „operní / baletní suity“ zapisujeme jako

650 \$a hudebně dramatická hudba (s řetězcem)

655 operní / baletní výňatky

655 suity

Jako fd „operní / operetní / baletní výňatky“ zapisujeme také ph „operní scény“, „operní směsí“, „operetní směsí“, „baletní suity“

2.5.1.2 „písňe“

základní termíny: „písňe“, „umělé písňe“, „lidové písňe“

písňe – obecný termín, který lze využít v případě, kdy se nehodí umělé nebo lidové písňe např. pro zlidovělé písňe, pro sborníky francouzských/německých/amerických písni, kdy neznáme nebo nekonkretizujeme jejich autorský/lidový původ

termín je vhodný též pro oblast populární hudby, většinou spojení:

072 Ša 78.011.26 Populární hudba. ...

650 Ša populární hudba (s řetězcem) +

655 Ša písňe +

655 další žánr oblasti populární hudby

umělé písňe – použití pro oblast klasické hudby, kde písňe mají známého autora/-y většinou v kombinaci

072 Ša 784 Vokální hudba

650 Ša vokální hudba (s řetězcem) +

655 Ša umělé písňe

lidové písňe – písňe označené jako lidové/národní, autor není známý

v rámci pole žánr/forma nepoužíváme geograficky zpřesňující přívlastky (viz 2.3.2)

ostatní autorizované termíny pro písňe používejte podle vlastního uvážení a potřeb knihovny

NE v 655 populární písňe – tento termín se jako žánr nepoužívá!

NE v 655 typu „české písňe“, „moravské lidové písňe“ – v rámci pole žánr/forma nepoužíváme geograficky zpřesňující přívlastky

2.5.1.3 „tance“

základní termíny: „tance“, „lidové tance“, „taneční hudba“

tance – obecný termín užívaný v případě, že nelze užít konkrétní termíny pro tance ; vhodný termín spíše pro oblast klasické hudby ; v případě potřeby lze v tomto kontextu využít též termíny historické tance, moderní tance

taneční hudba – obecný termín využívaný spíše pro oblast populární hudby, pokud nelze užít konkrétní termíny nebo v případě velkého množství žánrové rozmanitosti

lidové tance – tance označené jako lidové pokud nelze použít konkrétní názvy lidových tanců

NE „moravské lidové tance“! – v rámci pole 655 nepoužíváme geograficky zpřesňující přívlastky

2.5.1.4 „populární hudba“

populární hudba – obecný termín pro oblast zábavní hudby, v oblasti žánru je vhodnější používat termíny s užším obsahem (folk, rock, country music...); *termín populární hudba je v poli 655 možné použít podle uvážení knihovny, může se i opakovat v 650 a 655*

v oblasti žánrů máme na žádost katalogizátorů nově zavedený termín:

pop music (odkaz "pop (hudba)", "popová hudba") – termín pro žánr tzv. středního proudu/meinstreamu, který je užíván od poloviny 60. let (představitelé např. Karel Gott, Jiří Korn, Helena Vondráčková, Michal David, Hana Zagorová, Dalibor Janda, Naďa Urbánková, Iveta Bartošová, Marie Rottrová, Petr Kotvald, Petra Janů, Věra Špinarová, Elán) ; nezaměňujte s obecným termínem "populární hudba"

2.5.1.5 výňatky (=části skladeb)

doposud jsme měli možnost zápisu ph termínů v poli 650 „operní výňatky“ a „operetní výňatky“

pro fd termíny v poli 655 jsme oba termíny oproti záměru LC zachovali, přidali jsme ještě termín „baletní výňatky“, máme nyní k dispozici 4 termíny:

- operní výňatky
- operetní výňatky
- baletní výňatky
- výňatky (hudba) – lze použít např. pro mešní části kombinací s „mše (hudba)“, nebo pro části symfonií apod.

2.5.1.6 termín „aranžmá (hudba)“ a obecný návod na zápis věcného popisu pro úpravy

Doposud jsme měli v poli 650 termíny typu „hlavní termín, úpravy“.

pro zápis fd v poli 655 je samostatný termín „aranžmá (hudba)“, užívá se v samostatném výskytu, není vázaný na konkrétní termín

2.5.1.6.1 vzorec použití

Po vzájemných konzultacích jsme pro zápis věcného popisu pro úpravy vytvořili vzorec:

072 co je to teď

382 co je to teď

650 ph široký termín „co to bylo původně, úpravy“ s řetězcem (vztahuje se ke skladateli)

655 fd žánr, co je to teď +

655 aranžmá (hudba)

Autorizované jsou široké ph termíny s dovětkem:

- hudebně dramatická tvorba, úpravy
- duchovní hudba, úpravy
- vokální hudba, úpravy
- sborová tvorba, úpravy
- vícehlasé vokální skladby, úpravy
- ... lidové písně, úpravy
- instrumentální hudba, úpravy
- orchestrální hudba, úpravy
- komorní hudba, úpravy
- dechová hudba, úpravy
- hudba pro klavír, úpravy (v rámci termínů „hudba pro ...“ možná ještě nějaká potřeba nastane)
- instruktivní skladby, úpravy
- populární hudba, úpravy
- jazz, úpravy

U ostatních širokých termínů nepředpokládáme potřebu doplňku "úpravy".

2.5.1.6.2 kdy použít vzorec pro úpravy

populární hudba:

- Pro oblast populární hudby použijeme termíny 650 „populární hudba, úpravy“ a 655 „aranžmá (hudba)“ s rozmyslem.
V těchto žánrech často nelze z referenčních zdrojů určit, co je prvotní a co je úprava, co verze. Pokud máme zapsané obsazení v poli 382, čtenář dostane kvalitní informaci. I v tomto případě se mohou vyskytnout výjimky a vzorec bude na místě.
Pomůckou nám může být pravidlo, že úpravou v populární hudbě je, pokud vokální verzi máme v instrumentálním provedení, nebo původně instrumentální populární žánr je nově otextovaný, ale v praxi určitě najdeme i jiné případy.
- Pokud je do jakéhokoli žánru oblasti populární hudby upravena skladba z oblasti vážné hudby, pak se запиše vazba autor/název v poli 240 nebo 700 s podpolem \$o aranžmá a použijeme výše uvedený vzorec pro úpravy, tedy v 072 co je to teď, v 650 široký termín „co to bylo původně, úpravy“ s řetězcem, v 655 žánr, který je to teď + 655 „aranžmá (hudba)“

lidová hudba, lidové písně:

- Použijeme „aranžmá (hudba)“ v případě, že skladatel použije lidové písně pro svou skladatelskou činnost a vznikne např. sborová skladba nebo „velká směs lidových písní pro klavír“ apod. ; opět je vhodné doplnit zápisem obsazení v poli 382.

„vážná“ hudba:

- Pro tuto oblast je vhodné termín „aranžmá (hudba)“ použít v případě, že skladba je jiným autorem upravená pro jiné obsazení a ve vazbě autor/název zapisujeme \$oaranžmá.
- Nepoužíváme v případě klavírních výtahů.

Pokud je v dokumentu více skladeb a některé jsou a další nejsou aranžmá, zapíšeme přesto v 655 termín „aranžmá (hudba)“, uživatel odliší podle zápisu údajů v polích 240, 700.